

Č. j.: NFA 0367/2013

Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2012

**Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2012**

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, Praha 3, 130 00
IČ: 00057266
tel.: 271 770 509, 271 770 502-3
e-mail: nfa@nfa.cz
<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky
Maltézské nám. 1, Praha 1, 118 11
IČ: 00023671
tel.: 257 085 111
e-mail: epodatelna@mkcr.cz
<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.:

akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV-9555-5/AS-2008)

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2012 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

Obsah:

I.	Personální podmínky archivu	3
II.	Celkové množství uložených archiválií	3
III.	Výběr, zpracovávání a využívání archiválií	4
III. 1.	Výběr archiválií	4
III. 2.	Zpracovávání archiválií	5
III. 3.	Využívání archiválií	6
IV.	Stav archiválií	6
V.	Konzervace a restaurování archiválií	7
VI.	Odborné a společenské aktivity NFA	8
VI. 1.	Výzkumné projekty s účastí NFA	8
VI. 2.	Ediční činnost NFA	11
VI. 3.	Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	12
VI. 4.	Pedagogická činnost pracovníků NFA	15
VI. 5.	NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	17
VI. 6.	NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	20
VI. 7.	Spolupráce NFA s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi	21
VI. 8.	Účast NFA na výstavách	21
VII.	Knihovna NFA	22
VII. 1.	Akviziční činnost	23
VII. 2.	Knihovní fond a sbírky	24
VII. 3.	Zpracování fondu	24
VII. 4.	Výpůjční protokol a služby	26
VII. 5.	Rešeršní, bibliografická a informační činnost	27
VII. 6.	Organizace, správa a ochrana fondu	27
VII. 7.	Informační systém knihovny a jeho správa	28
VII. 8.	Kooperace, programy a projekty knihovny a další činnost	28

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV-9555-5/AS-2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Generálním ředitelem NFA je PhDr. Michal Bregant. V roce 2012 proběhla reorganizace NFA. Dosavadní dvoustupňový systém řízení organizace (ředitel NFA – vedoucí oddělení NFA) byl nahrazen třístupňovým systémem (generální ředitel NFA – ředitel/ředitelka sekce NFA – vedoucí oddělení NFA). V rámci reorganizace byla vytvořena Sekce generálního ředitele (SGŘ) a 3 odborné sekce: Sekce audiovizuálních sbírek (dále jen SAS), Sekce neaudiovizuálních sbírek, výzkumu a informací (dále jen SNS) a Sekce vnějších vztahů (dále jen SVV). Místa ředitelů odborných sekcí byla následně obsazena na základě výsledků výběrových řízení. Ředitelkou SAS je Mgr. Anna Batistová, Ph.D., ředitelkou SNS je Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph.D., ředitelem SVV je Bc. Aleš Rumpel.

Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2012 byl 118 zaměstnanců, skutečný stav činil 113,963 zaměstnanců.

II. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 187 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 84 fondy filmových institucí, 70 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 11 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým

i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin a 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 308,26 bm archiválií, tj. 704 461 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů v %:

▪ Zcela zpracováno a inventarizováno:	51 archivních souborů – 27,2 %
▪ Zcela zpracován a částečně inventarizován:	1 archivní soubor – 0,5 %
▪ Zcela zpracováno:	87 archivních souborů – 46,5%
▪ Částečně zpracováno:	14 archivních souborů – 7,4%
▪ Nezpracovány:	33 archivní soubory – 18,0%
▪ Částečně zpracován, inventarizován a částečně nezpracován:	1 archivní soubor – 0,5 %

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 138 archivních pomůcek.

III. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií

III. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

Formou výběru archiválií v mimoskartačním řízení byly do základní evidence Národního archivního dědictví (dále jen NAD) vzaty následující archivní soubory:

- list NAD č. 199: Bernat Miroslav, 1 karton
- list NAD č. 200: Míka Bohumil, 1 karton
- list NAD č. 201: Speerger Jan Wacslaw, 1 karton
- list NAD č. 202: Krůta Ferdinand, 1 karton

Další získané archiválie NFA nabyly na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 7 zákona č. 249/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů a byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

V roce 2012 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (4) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

III. 2. Zpracovávání archiválií

Archivní soubory¹ inventarizované v roce 2012:

4 osobní fondy	▪ Bernat Miroslav (1949-1980)
	▪ Krůta Ferdinand (1942-1971)
	▪ Míka Bohumil & SCARS (1958-1998)
	▪ Speerger Jan Wacslaw (1921-1950 /2006/)

Archivní soubory částečně zpracované v roce 2012:

5 sbírek soudobé dokumentace	▪ Sbíрка plakátů k českým i zahraničním filmům (1905–2004)
	▪ Sbíрка reklamních materiálů k českým i zahraničním filmům (1920–2004)
	▪ Sbíрка titulkových a dialogových listin k českým i zahraničním filmům (1898–2000)
	▪ Sbíрка fotografií z českých hraných filmů (1898-2000)
	▪ Sbíрка fotografií z českých nehraných filmů (1928-2000)

4 sbírky filmových materiálů	▪ Český hraný film II (1991-2011)
	▪ Český dokumentární film II (1991-2011)
	▪ Český animovaný film II (1991-2011)
	▪ Audiovizuální nefilmové pořady (1991-2011)

V souladu s pokynem odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (č.j.MV - 127762-51/AS-2011) byla od počátku července 2012 zahájena Generální inventura Národního archivního dědictví 2012-2013 (dále jen GI NAD 2012-2013). V souladu s vydanou metodikou bylo do 31.12.2012 zrevidováno 61 fond institucí, 31 osobní fond a 7 sbírek jednotlivin. GI NAD bude i nadále probíhat v roce 2013.

Od roku 1997 se NFA věnuje systematické digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2012 bylo v NFA digitalizováno celkem 15 814 fotografií, a 140 filmových plakátů.

¹ Za názvem archivního souboru je v závorce uveden časový rozsah zpracovaných archiválií.

K 31. prosinci 2012 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 104 367 obrazových materiálů – 101 705 fotografií a 2 622 filmové plakáty.**

V roce 2012 byla zvláštní pracovní aktivita věnována přípravě následujících publikací:

- Český animovaný film I 1920-1945 (viz **VI.2 Ediční činnost NFA**)
- Filmová ročenka 2011 – od roku 2007 vychází v digitální podobě (viz **VI.2 Ediční činnost NFA**)
- Český dokumentární film 1898-1945

III. 3. Využívání archiválií

V roce 2012 NFA promítl badatelům 237 filmů a 123 videomateriály. Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 104 odborné filmové rešerše.

V roce 2012 pracovali s archivními fondy a sbírkami písemných archiválií 62 badatelé, kteří vykonali celkem 218 badatelských návštěv.

NFA nevedl v roce 2012 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu 187 archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, jsou 122 archivní soubory nepoškozeny (65,2%), jako poškozeny jsou klasifikovány 43 archivní soubory (22,9%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjištěno u 22 archivních souborů (11,8%).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla ve dnech 12.-13. března 2012 provedena prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol.).“ Při prověrcce nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

Filmové materiály uložené v NFA procházejí periodickou a běžnou kontrolou. V průběhu roku 2012 prošlo periodickou kontrolou 1 913 filmových materiálů, běžnou kontrolou 2 231 filmový materiál. V roce 2012 bylo zkontrolováno celkem 4 144 již zařazených filmových materiálů.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA provozuje konzervátorskou dílnu se základním vybavením a zaměstnává 1 akademickou restaurátorku na 50% úvazek. NFA restauruje především filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), dále též tzv. plakáty úzké (60x30 cm) a rovněž i jednotliviny z osobních fondů a z fondů filmových institucí. Restaurování materiálů větších rozměrů je zajišťováno externí spoluprací s akademickými restaurátorkami. V roce 2012 byly v NFA restaurovány celkem 423 filmové plakáty.

V NFA pokračoval rekonstrukční a zabezpečovací proces filmových materiálů. V roce 2012 bylo zhotoveno 17 471 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopií bylo zabezpečeno 10 271 m filmových materiálů. Dále bylo odplísněno 19 315 m dříve převzatých materiálů, vyčištěno bylo 312 819 m filmových materiálů. V roce 2012 probíhaly práce na restaurování filmu *Mlynář a jeho dítě* (1927, režie Zet Molas).

V 1. pololetí roku 2012 proběhlo digitální restaurování filmu *Hoří, má panenko* (1967, režie Miloš Forman). Proces digitální restaurace financovala Nadace České bijáky, technickou realizaci zajistilo studio Universal Production Partners, a. s. (dále jen UPP) ve spolupráci se zvukovým studiem Soundsquare a NFA. Při restaurování obrazové složky pracovalo UPP s originálním negativem, duplikačním pozitivem a dvěma kombinovanými kopiemi z roku 1967 a 1998. Zvuková stopa byla sestavena ze dvou zdrojových materiálů – kvalitativně lepšího (ale nekompletního) magnetického záznamu z barrandovských laboratoří a z kompletního a nepoškozeného optického záznamu na kombinované kopii z Ateliérů Bonton Zlín. Originální negativ i duplikační pozitiv byly naskenovány políčko po políčku, následně pak bylo provedeno digitální „vyčištění“ obrazu a zvuku. Dohlížejícím a poradním orgánem byla pracovní skupina složená z pracovníků NFA, UPP, Soundsquare, zástupců Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, Asociace českých kameramanů a externích spolupracovníků. Průběžné výsledky digitalizačního procesu byly pravidelně konzultovány s kameramanem filmu Miroslavem Ondříčkem. Digitálně restaurovaná verze byla slavnostně uvedena na 47. Mezinárodním

filmovém festivalu v Karlových Varech dne 30. června 2012. Od tohoto data je digitálně restaurovaná verze rovněž k dispozici pro distribuci v kinech vybavených k digitální projekci, od sklonku roku 2012 je pak dostupná na nosiči Blu-ray Disc i pro domácí projekce. Společně s nosičem Blu-ray je k dispozici i tištěný sborník studií, rozhovorů a archivních dokumentů, který editorsky připravila Anna Batistová a vydal jej NFA (viz **VI.2 Ediční činnost NFA**).

VI. Odborné a společenské aktivity NFA

Generální ředitel NFA PhDr. Michal Bregant dále pracoval v České komisi pro UNESCO, v Umělecké radě Vysoké školy umělecko průmyslové v Praze a předsedal Akademickému senátu Akademie múzických umění v Praze.

Vladimír Opěla pracoval v Řídícím výboru FIAF (Fédération Internationale des Archives du Film) a ve Vědecké archivní radě Ministerstva vnitra ČR jako reprezentant skupiny specializovaných archivů státních příspěvkových organizací. V roce 2012 byl Vladimír Opěla jmenován Čestným členem České archivní společnosti.

U příležitosti oslav Světového dne audiovizuálního dědictví² uspořádal NFA dne 27. října 2012 v odpoledních hodinách v prostorách archivního kina Ponrepo projekci pásma filmů „pro malé i velké (cinefily)“, od 20 hod. pak projekci filmu Erotikon (1929, režie Gustav Machatý).

Dne 30. října 2012 se v prostorách archivního kina Ponrepo uskutečnil slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny ministerstva kultury za přínos v oblasti kinematografie a audiovize. Nositeli Ceny se pro rok 2012 stali režiséři Ladislav Helge a Jan Špáta in memoriam. Cenu osobně předala ministryně kultury Mgr. Alena Hanáková.

VI. 1. Výzkumné projekty s účastí NFA

Internetové informační zdroje pro výzkum v oboru filmových studií (pokračující konsorciální licence)

- registrační číslo projektu: VZ09013
- projekt v rámci programu VZ – INFOZ (Informační zdroje pro výzkum) (2009–2011); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

² V roce 2004 vyhlásilo UNESCO na základě podnětu NFA (s podporou České komise pro UNESCO, některých dalších národních komisí a FIAF) dvacátý šestý říjen Světovým dnem audiovizuálního dědictví. První oficiální oslavy se uskutečnily v roce 2007.

- příjemcem projektu byla Masarykova univerzita v Brně
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- cílem projektu bylo vytvořit kvalitní informační podmínky pro systematickou vědeckou a výzkumnou práci v oboru filmových studií prostřednictvím zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (dále jen EIZ):
 - **Film Indexes Online :**
 - Film Index International
 - FIAF International Index to Film Periodicals Plus
 - American Film Institute Catalog
 - **EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text**
- projekt navazoval na úspěšný grantový projekt 1N04122 (realizováno 2004–2008)
- financování formou grantu ukončeno k 31.12.2011, pro rok 2012 byla udělena mimořádná dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=VZ09013>

Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace

- registrační číslo projektu: VZ09006
- projekt v rámci programu VZ – INFOZ (Informační zdroje pro výzkum) (2009–2011); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Národní knihovna ČR v Praze
- NFA jako člen konsorcia s 25% finanční spoluúčastí
- cílem projektu bylo zajistit kontinuální pokračování **multilicenčního přístupu** do plnotextových multioborových databází firmy EBSCO a tím zachovat možnost získávání nejaktuálnějších odborných informací z širokého spektra vědních oborů
- v NFA byly zpřístupněny tyto EIZ:
 - **EBSCO Academic Search Complete**
 - **EBSCO Business Search Complete**
- financování formou grantu ukončeno k 31.12.2011, pro rok 2012 byla udělena mimořádná dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=VZ09006>
- více o projektu: <http://ineb.nkp.cz/>

Multilicenční zpřístupnění českých elektronických informačních zdrojů v roce 2012

- podprogram VISK8-A v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- podprogram je zaměřen na multilicenční zpřístupnění mediálních databází

- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- v Knihovně NFA je na období 1.9.2012 – 31.8.2013 zajištěn přístup do EIZ:
 - **Anopress.cz** - unikátní databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996
- více: <http://visk.nkp.cz/VISK8A.htm>

Historie ateliérů na Barrandově z hlediska organizace a kultury filmové výroby

- grantový projekt GA ČR – GAP 409/10/1361; za NFA doc. Mgr. Petr Szczepanik, Ph.D.
- projekt je zaměřen na historický výzkum filmového studia na Barrandově od 30. let 20. stol. do současnosti, a to z hlediska tzv. produkční kultury (světa práce filmových profesionálů)
- více: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=GAP409%2F10%2F1361>

EFG 1914 (The European Film Gateway 1914)

- registrační číslo projektu: CIP 297266
- projekt byl zahájen 15. února 2012 jako dvouletý projekt programu Information and Communications Technologies (ICT) Policy Support Programme
- koordinátorem projektu je Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), na projektu se podílí 25 partnerů z 16 evropských zemí včetně 20 evropských filmových archivů, filmoték a muzeí
- cílem projektu je digitalizace filmových (hrané, dokumentární, zpravodajské filmy) i nefilmových děl (fotografie, plakáty, textové dokumenty) k tématu I. světové války a jejich následné zpřístupnění profesionálům, studentům a široké veřejnosti prostřednictvím již existujícího webového portálu The European Film Gateway (EFG): <http://www.europeanfilmgateway.eu>
- během projektu bude digitalizováno a následně zpřístupněno 654 hodin filmových materiálů a na 5 600 ne-filmových materiálů souvisejících s I. světovou válkou
- veškeré informace a digitální materiál poskytnuté filmovými archivy budou rovněž začleněny prostřednictvím Evropské digitální knihovny (Europeana) mezi ostatní materiály evropského kulturního a vědeckého dědictví
- více o projektu: <http://project.efg1914.eu/>

MIDAS³

- projekt byl zahájen v lednu 2006 jako dvouletý pilotní projekt programu MEDIA Plus, finanční dotování projektu od Evropské komise bylo oficiálně ukončeno v prosinci 2008
- koordinátorem projektu byl Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), vznik projektu iniciovaly další čtyři evropské filmové archivy: Národní filmový archiv (Praha), British Film Institute (Londýn), Cineteca di Bologna a DEFA-Stiftung

³ MIDAS = Moving Image Database for Access and Re-use of European Film Collections

(Berlín), v průběhu projektu se připojilo dalších 13 evropských filmových archivů a filmoték

- cílem projektu bylo poskytnout snadný přístup k evropskému filmovému dědictví a podpořit jeho kulturní i obchodní využívání
- výsledkem projektu je internetový portál „filmarchives online“, který poskytuje rychlý přístup ke katalogizačním údajům v databázích 18 filmových archivů a filmoték, dotazy je možné zadávat v osmi jazycích
- k vyhledávání jsou v současné době zpřístupňovány údaje o cca 28 000 nehraných i hraných filmech, tato služba je bez poplatků a je určena producentům ve filmu a audiovizí, audiovizuálním archivům a badatelům
- projekt bude pokračovat i v roce 2013, 18 partnerských institucí z 12 zemí EU tvoří konsorcium, které bude i nadále finančně zajišťovat chod projektu
- více o projektu: <http://www.filmarchives-online.eu/>

VI. 2. Ediční činnost NFA

- Batistová, Anna (ed.): *Hoří, má panenko*. Praha: Národní filmový archiv 2012, 301 s. Sborník obsahuje podrobnou zprávu o digitálním restaurování filmu, šest odborných studií věnovaných různým aspektům výroby a uvádění filmu, tři aktuálně natočené rozhovory s filmovými pracovníky, edici archivních dokumentů i dobových publikovaných textů. Přílohy obsahují chronologický přehled výroby a uvádění filmu a souhrnné statistické informace o výrobě a uvádění.
- *Český animovaný film I 1920-1945*. Praha: Národní filmový archiv 2012, 111 s. (153 filmových titulů, 80 černobílých a 16 barevných fotografií, 7 rejstříků, přehled literatury). Katalog obsahuje soupis všech zjištěných - dochovaných i nedochovaných - animovaných a trikových filmů, které vznikly na území dnešní České republiky v období první a druhé republiky a Protektorátu Čechy a Morava. V soupisu jsou uvedeny i snímky, jež byly vyrobeny v zahraničí pro společnosti nebo podnikatele sídlící na našem dnešním území v uvedených letech. Dvojjazyčný katalog (v češtině a angličtině) přináší technické údaje o snímcích, dále informace o tvůrcích, anotace i obsahy filmů a bibliografické údaje, které bylo možné dohledat. Katalog vychází samostatně i s DVD přílohou (tři disky se 76 snímky) o délce téměř sedmi hodin. Na DVD se nachází dochované filmy, které jsou uvedeny v katalogu a uloženy ve sbírkách NFA. Převážně se jedná o krátké reklamní a propagační snímky. Nejstarší pocházejí z poloviny dvacátých let dvacátého století a nejmladší byly dokončeny před koncem 2. světové války.
- *Český animovaný film 1925-1945*. Praha: Národní filmový archiv 2012, DVD, 172 min. Unikátní výběr třiceti nejlepších filmů z počátků animované kinematografie, obsahující krátké reklamní a propagační snímky, abstraktní animovaná díla i filmy inspirované americkými groteskami. Kromě snímků, na kterých se podíleli proslulí čeští tvůrci (Eduard Hofman, Jiří Brdečka, Břetislav Pojar, Karel a Irena Dodalovi, Hermína Týrlová, Karel Zeman aj.), jsou součástí kolekce také filmy vytvořené zahraničními autory na objednávku českých firem.

- **Filmová ročenka 2011** (vychází každoročně od roku 1992 v češtině a angličtině); nyní výhradně v digitální podobě na CD; publikace systematicky a komplexně informuje o dění v české kinematografii v úseku jednoho kalendářního roku prostřednictvím následujících kapitol: kalendář, vyrobené filmy, dotace, distribuce, vývoz, ceny, právní předpisy, publikace a periodika, společnosti, osobnosti (in memoriam); publikace je doplněna osmi abecedními rejstříky.
- **Filmový přehled** (nejdéle vydávaný český časopis o filmu, vychází od r. 1939) – do tisku odevzdána č. 2-12/2012, tištěná verze časopisu vycházela v nákladu 1 200 výtisků; elektronická verze časopisu byla poskytována předplatitelům prostřednictvím internetu a zpřístupněna vždy v den vydání tištěné verze; od roku 2013 bude časopis k dispozici pouze v elektronické verzi)
- **Illuminace**, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně)⁴
Témata jednotlivých čísel:
č. 1/2012: *České filmové hvězdy*
č. 2/2012: *Počítačové hry jako expresivní médium*
č. 3/2012: *Industrial Trends: Genre And the Movie Business*
č. 4/2012: *Screen Industries in East-Central Europe*
- **Ponrepo** - 11 čísel programové brožury archivního kina NFA

VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

Mgr. Batistová, Anna, Ph.D.:

- Batistová, Anna (ed.): *Hoří, má panenko*. Praha: Národní filmový archiv 2012, 301 s.
- Zpráva o digitálním restaurování. In: Batistová, Anna (ed.): *Hoří, má panenko*. Praha: Národní filmový archiv 2012, s. 16-33.
- Archivní dokumenty. In: Batistová, Anna (ed.): *Hoří, má panenko*. Praha: Národní filmový archiv 2012, s. 202-249. (ve spolupráci s Mgr. T. Lachmanem)

Mgr. Čechová, Briana:

- Poetický realismus jako noirová inspirace. In: Kaňuch, Martin – Michalovič, Michal (eds.): *Poetika zločinu. Francúzsky film noir*. Bratislava: producer 2012, s. 49-62.
- *Film a dějiny potřetí*. Film a doba 58, 2012, č. 3, s. 174-175.
- *Seminář ruských filmů 2012*. Hodonín: Dům kultury 2012, 32 s. (ve spolupráci s T. Hálou, V. Markovičovou a M. Řimákem)

⁴ Illuminace je jediný domácí recenzovaný časopis pro vědeckou reflexi kinematografie, již nahlíží z hledisek teoretických, historických i estetických. Klade důraz na původní výzkum a interdisciplinární přístupy a v posledních letech se ve vyšší míře orientuje na mezinárodní autorskou i čtenářskou obec. Monotematický blok textů v každém čísle doplňují studie mimo hlavní téma, rozhovory, recenze odborné literatury, edice archivních materiálů, prezentace sbírek NFA a probíhajících výzkumných projektů.

Fikejz, Miloš:

- Fikejz, Miloš (ed.): Zaoralová, Eva – Prokopová, Alena: *Život s filmem*. Praha: Novela bohémica 2012, 253 s.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Pelešjanovo mlčení*. Film a doba 58, 2012, č. 3, s. 129-130.
- *Seminář ruských filmů 2012*. Hodonín: Dům kultury 2012, 32 s. (ve spolupráci s B. Čechovou, V. Markovičovou a M. Řimákem)

Mgr. Horníček, Jiří:

- Gustav Machatý. Tak krásná věc, jako je film. Such a Beautiful Thing as Film. In: Wittlichová, Lucie (ed.): *Vzkazy domů. Messages Home*. Praha: Labyrint 2012, s. 132-138.

PhDr. Kalašová, Marcela:

- *Ad Fontes: Film-Klub (1939-1956)*. Iluminace 24, 2012, č. 1, s. 132-134.

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Camera obscura: Árie prerie a Limonádový Joe – obraz padoucha*. Dějiny a současnost 34, 2012, č. 4, s. 50.
- *Camera obscura: Fotografie 10 let Studia pro úpravu zahraničních filmů*. Dějiny a současnost 34, 2012, č. 8, s. 50.
- *Příběh a smyčka. Kinematograf versus kinetoskop*. Příspěvek na konferenci Člověk a stroj v kultuře 19. století, Plzeň, 23.-25. 2. 2012.
- K. u. k. tableaux vivants. In: Edelmayer, Friedrich – Grandner, Margarete – Pešek, Jiří – Rathkolb, Oliver (eds.): *Über die österreichische Geschichte hinaus. Festschrift für Gernot Heiss zum 70. Geburtstag*. Münster: Aschendorff Verlag GmbH & Co. KG 2012, s. 111–120. (ve spolupráci s Doc. PhDr. J. Rakem)

PhDr. Kofroň, Václav:

- Všetko, čo mám rád – k filmovému rytmu. In: Kaňuch, Martin – Michalovič, Peter (eds.): *Minority a film*. Bratislava: Asociácia slovenských filmových klubov/Slovenský filmový ústav 2012, s. 184–192.
- *Nad umením filmu: Rozhovor s Petrou Dominkovou a Václavem Kofroňem o prekladu knihy D. Bordwella a K. Thompsonové: Umění filmu: Úvod do studia formy a stylu*. Kinečko 3, 2012, č. 10, s. 5.
- Asi týden v rušném městě. Nesahejte na prachy Jacquesa Beckera. In: Kaňuch, Martin – Michalovič, Michal (eds.): *Poetika zločinu. Francúzsky film noir*. Bratislava: producer 2012, s. 95–102.
- Jiří Voskovec: Nostalgie coby stesk po čase/Jiří Voskovec: Nostalgia for time. In: Wittlichová, Lucie (ed.): *Vzkazy domů. Messages Home*. Praha: Labyrint 2012, s. 176-183.

Mgr. Křipač, Jan, Ph.D.:

- Křipač, Jan– Hein, Milan (eds.): *Hugo Haas – mezi střeoevropskou a americkou kulturou*. Univerzita Palackého v Olomouci 2012, 294 s.
- Noir podle Truffauta: Střílejte na pianistu. In: Kaňuch, Martin– Michalovič, Michal (eds.): *Poetika zločinu. Francúzsky film noir*. Bratislava: producer 2012, s. 181-202.
- Tabu. *Film a doba* 58, 2012, č. 3, s. 131-132.

Mgr. Lachman, Tomáš:

- *Práce z dějin Akademie věd č. 1, 2011 (...a užitečný workshop k otázkám vzpomínek jako svěbytného historického pramene)*. Archivní časopis 62, 2012, č. 2, s. 222-223.
- Archivní dokumenty. In: Batistová, Anna (ed.): *Hoří, má panenka*. Praha: Národní filmový archiv 2012, s. 202-249. (ve spolupráci s Mgr. A. Batistovou, Ph.D.)
- *EFG1914. První světová válka on-line*. Příspěvek na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, Národní archiv v Praze, 28.-29.11.2012.

PhDr. Lukeš, Jan:

- Lukeš, Jan – Lukešová, Ivana (eds.): *Finále – 25 ročníků = 45 let/Finále – 25 seasons = 45 years*. Plzeň: DOMINIK CENTRUM s.r.o. 2012, 197 s.

Lukešová, Ivana:

- Lukeš, Jan – Lukešová, Ivana (eds.): *Finále – 25 ročníků = 45 let/Finále – 25 seasons = 45 years*. Plzeň: DOMINIK CENTRUM s.r.o. 2012, 197 s.

Mgr. Petrová, Jarmila:

- *Ad Fontes: Continental-Film (1937–1946)*. *Illuminace* 24, 2012, č. 2, s. 119–121.⁵
- *Ad Fontes: P. D. C. s. r. o. (1920–1955)*. *Illuminace* 24, 2012, č. 3, s. 131–134.
- *Ad Fontes: Artur Heller-Film 1936–1941 (1946)*. *Illuminace* 24, 2012, č. 4, s. 110-112.

PhDr. Schwippel, Jindřich:

- *Oral History als Bestandteil des Quellenkomplexes zur Universitätsgeschichte*. Příspěvek na konferenci Potenziale, Kooperationen und Grenzen der Universitätsarchiven, Německo, Drážďany, Technische Universität, 29.11.2012.

Doc. Mgr. Szczepanik, Petr, Ph.D.:

- „Machři“ a „diletanti“. Základní jednotky filmové praxe v době reorganizací a politických zvrátů 1945–1962. In: Skopal, Pavel (ed.): *Naplánovaná kinematografie. Český filmový průmysl 1945 až 1960*. Praha: Academia 2012, s. 27-101.

⁵ Publikováno pod rodným příjmením Hurtová.

- *Scenáristovy dějiny normalizace*. Iluminace 24, 2012, č. 2, s. 122–126. (recenze knihy Štěpána Hulíka *Kinematografie zapomnění*)
- *Między zespołami a producentami. Organizacja pracy twórczej w państwowej kinematografii czechosłowackiej w latach 1945-1990*, w: *Restart zespołów filmowych*. Red. Adamczak, Marcin – Marecki, Piotr – Malatyński, Marcin. Kraków: Wydawnictwo Ha!art, 2012, s. 53-94; anglická verze: *Between Units and Producers: Organization of Creative Work in Czechoslovak State Cinema 1945-1990*. In: Adamczak, Marcin – Marecki, Piotr – Malatyński, Marcin (eds.): *Film Units: Restart*. Kraków: Ha!art 2012, s. 271-312.
- *How Many Steps to the Shooting Script? Political History of Screenwriting*. Příspěvek na konferenci Screen Industries in East-Central Europe, Brno, 22.-25.11.2012.
- *Travelling Cinematographers*. Příspěvek na workshopu „European cinema’s transnational history: Exile and Migration Patterns across Europe’s film industries, 1933-1945“. Velká Británie, Southampton University, 9.-11.7.2012.
- *The State-Socialist Mode of Production: A Small Film Industry between Berlin, Moscow and Hollywood*. Příspěvek na konferenci European Business History Association and Business History Society of Japan (EBHA-BHSJ). Francie, Paříž, 30.8.-1.9.2012.

VI. 4 Pedagogická činnost pracovníků NFA

Mgr. Batistová, Anna, Ph.D.:

- *Základy kinematografické techniky* (přednáška; Ústav filmu a audiovizuální kultury, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)

PhDr. Bregant, Michal:

- *Czech Cinema I* (přednáška; Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)
- *Czech Cinema II* (přednáška; tamtéž)
- *Teorie dramatu I* (přednáška; tamtéž)
- *Teorie dramatu II* (přednáška; tamtéž)

Mgr. et MgA. Czesany Dvořáková, Tereza, Ph.D.:

- *Expresionismus v mezioborovém kontextu* (seminář; Katedra filmových studií a Ústav germánských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Odborné stáže I* (seminář; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Seminář lokální filmové historie: Barrandov* (seminář; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Sovětská kinematografie 60. let* (přednáška; Univerzita třetího věku, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze)
- *Filmový žánr: sci-fi* (přednáška; Univerzita třetího věku, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze)

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Rodinný film uvnitř a vně svých hranic* (přednáška v rámci projektu Fresh_Eye; <http://fresh-eye.cz/>)

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Informační zdroje z oboru filmu* (informační lekce pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a studenty Katedry mediálních studií Univerzity Jana Amose Komenského)
- *Najdeš se v Knihovně NFA? FIND - Film INDustry Internship Project*. Prezentace možností stáží v knihovně NFA, Praha, Archivní kino NFA Ponrepo, 28.4.2012.

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Přehled dějin české a slovenské kinematografie 1898-1945* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze / Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)
- *Přehled dějin české a slovenské kinematografie 1945-1970* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze / Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)
- *Film a hudba* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Filmový proseminář* (seminář; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

PhDr. Kofroň, Václav:

- *Experiments in Czech Cinema* (přednáškový kurz pro americké studenty programu University Studies Abroad Consortium při Univerzitě Karlově v Praze)
- *Czech Cinema: Image and Memory* (přednáškový kurz pro americké studenty programu University Studies Abroad Consortium při Univerzitě Karlově v Praze)

Mgr. Křipač, Jan, Ph.D.:

- *Dějiny světového filmu 2* (přednáška; Katedra divadelních, filmových a mediálních studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci)
- *Polský modernistický film* (seminář; tamtéž)
- *Performance ve filmu* (seminář; tamtéž)

Mgr. Mertová, Michaela:

- *Česká animace 70. a 80. let* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

PhDr. Schwippel, Jindřich:

- *Etika v archivní práci* (přednáška; Katedra pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Metody a možnosti dokumentační práce kronikáře* (přednáška pro Sdružení kronikářů Čech, Moravy a Slezska)

Doc. Mgr. Szczepanik, Petr, Ph.D.:

- *Teorie kreativní práce v médiích* (přednáška; Ústav filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- *Život a práce v médiích II* (přednáška; tamtéž)
- *Obecná metodologie I* (seminář; tamtéž)
- *Magisterský seminář I-IV* (seminář; tamtéž)
- *Bakalářský seminář II-IV* (seminář; tamtéž)

V roce 2012 NFA zajistil pro studenty Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze NFA výuku v oboru *Restaurování klasických filmových materiálů*. Na výuce se podíleli Petra Korábová, Vladimír Opěla a Blažena Urgošíková.

V archivním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt byl v květnu 2012 ukončen sedmý ročník kursu filmové historie (1895–1945) pro gymnázia, uváděný filmovými historiky NFA (Briana Čechová, Věroslav Hába, Tomáš Hála, Jiří Horníček, Jan Křipač, Marta Kucharová-Mentzlová, Michaela Mertová, Eva Urbanová, Blažena Urgošíková) a spojený s vypracováním výukových materiálů k uváděným filmům.

VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V archivním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt se v roce 2012 uskutečnilo celkem 460 představení, na nichž bylo uvedeno 389 celovečerních filmů, 288 krátkých filmů a 72 středometrážní filmy, za celkové účasti 12 674 diváků.

NFA v průběhu roku 2012 rovněž připravil specializované filmové cykly a přehlídky, spolupracoval s níže uvedenými institucemi a podílel se na uvedených kulturních akcích – poskytnutím filmových materiálů a projekcemi v archivním kině Ponrepo:

- Andrzej Munk – pásmo filmů polského režiséra Andrzeje Munka
- Angelopoulos – Krajina v mlze; cyklus filmů u příležitosti úmrtí řeckého režiséra Thea Angelopulose
- Antonioni – napříč pustinou; cyklus filmů italského režiséra Michelangela Antonioniho
- The Artist(s) – zánik na vrcholu; cyklus filmů zaměřený na vrcholné období němé kinematografie
- Barva granátového jablka – projekce filmu Sergeje Paradžanova k 300. výročí narození arménského básníka Sajat-Novy, jemuž je film věnován
- Básníci v dokumentu – pražská premiéra českých dokumentů o českém básníku Petru Královi (*Král nic nedělá*, r. Jan Gogola ml.) a o běloruském básníku Uladzimiru Ňakljajejovi (*Pupek nebe*, r. Radim Procházka)

- Berliner Kindergarten – cyklus filmů německého režiséra Alexandra Klugeho
- Berliner Schule – přehlídka tvorby mladých německých režisérů z volného uměleckého seskupení tzv. Berliner Schule – ve spolupráci s festivalem *Ostrava – Kamera - Oko*
- Betlémská noc – hudebně-filmový improvizací večer u příležitosti akce, konané na pražském Betlémském náměstí
- Bienále animace Bratislava 2012 – mladá slovenská animovaná tvorba – přehlídka filmů pořádaná u příležitosti Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti (říjen)
- Bollywood or not Bollywood - Z historie indického filmu – přehlídka filmů ve spolupráci s *Festivalem bollywoodského filmu*
- Bratři Tavianiové – cyklus filmů klasiků italského filmu, bratrů Paola a Vittoria Tavianiových
- Byl jednou český dabing – retrospektiva filmů představující umění českého dabingu (ve spolupráci s dabingforum.cz)
- Cannes 2012 – Ozvěny Týdne kritiky – přehlídka kompletní krátkometrážní kolekce canneské soutěžní sekce *Týden kritiky – Semaine de la critique*
- Cena Ministerstva kultury – předávání cen za přínos v oblasti filmu: Ladislav Helge a Jan Špáta in memoriam
- Cinefest 2012 – Evropské westerny a easterny: filmové reflexe populárního žánru, natáčeného v Evropě – ve spolupráci s hamburským filmovědním sdružením *Cinegraph*
- Cizina a domov v tvorbě Jany Bokové – přehlídka filmů režisérky českého původu Jany Bokové u příležitosti *Dnů české státnosti 2012*
- Česká tvorba – přehlídka filmů studentů, absolventů a pedagogů FAMU
- Den světového audiovizuálního dědictví – projekce restaurovaného filmu *Erotikon*; program u příležitosti kulturního výročí UNESCO
- Dušičková noc – němé horory s americkým hercem Lonem Chaneyem za doprovodu živé hudby
- Fabiani vs. Plečnik – projekce hlavní události *Dnů slovinského dokumentárního filmu*, snímku Amira Muratoviće o nejvýznamnějších slovinských architektech
- Febiofest 2012 – cyklus filmů režiséra Jiřího Krejčíka
- Festival Jeden svět 2012, ústřední téma: protesty, nepokoje, revolta
- Film před 100 lety – pásma unikátních němých filmů, uváděná v průběhu roku 2012
- Frankofonie a dějiny afrických kinematografií – přehlídka filmů uspořádaná ve spolupráci s Francouzským institutem
- Le Grand Méliès – cyklus filmů ke 150. výročí narození francouzského režiséra Geogese Mélièse
- Hans Werner Henze – Film a moderní hudba – cyklus filmů u příležitosti úmrtí německého hudebního skladatele Hanse Wernera Henze

- Jiný vzduch – přehlídka surrealistických filmů u příležitosti retrospektivní výstavy Skupiny československých surrealistů *Jiný vzduch 1991 – 2011*, která proběhla na Staroměstské radnici v Praze (únor – duben 2012)
- Jiří Trnka – kompletní filmové dílo; celoroční přehlídka filmů u příležitosti 100. výročí narození českého režiséra, animátora a výtvarníka Jiřího Trnky
- Karel Vachek – zrození národa; cyklus filmů věnovaný českému režiséru Karlu Vachkovi
- Kinoaparát.cz – komponovaný večer pořádaný u příležitosti zahájení projektu *Kinoaparát.cz*
- Kryštof Mařatka – Z tvého života – premiéra filmového debutu českého hudebního skladatele žijícího ve Francii, Kryštofa Mařatky
- Ladislav Helge – cyklus filmů věnovaný českému režisérovi Ladislavu Helgemu
- Mene Tekel 2012 – festival proti totalitě, tentokrát zaměřený na armádní propagandu
- Michael Powell - ... snad i snít?; cyklus filmů britského režiséra u příležitosti premiéry filmu *Červené střevíčky*, který do distribuce českých filmových klubů a občanských sdružení v oblasti filmu zakoupil NFA
- Miroslav a Břetislav – cyklus filmů u příležitosti úmrtí českého animátora a režiséra Břetislava Pojara
- Můj strýček z Ameriky - premiéra filmu francouzského režiséra Alaina Resnaise, zakoupeného NFA do distribuce filmových klubů a občanských sdružení v oblasti filmu
- Nasz Waszek – premiéra dokumentárního filmu polské režisérky Krystyny Krauze o polských přátelstvích Václava Havla
- Neděle s King Kongem – komparativní program, věnovaný jednomu z nejpopulárnějších filmových monster (zpracování z r. 1933 a 1976)
- Několik fotek, které změnily svět – cyklus filmů u příležitosti úmrtí francouzského režiséra Chrise Markera
- PAF Praha – 21. ročník festivalu amatérských a nezávislých filmů s mezinárodní účastí
- Pat O'Neill – Voda a energie – večer klasika moderního amerického filmu Pata O'Neilla – ve spolupráci s *Trust for Mutual Understanding*
- Petr Skala – Obrazy doby a dokumenty duše; cyklus filmů u příležitosti 65. narozenin českého experimentálního režiséra Petra Skaly
- Po stopách Stalkera; cyklus filmů u příležitosti 80. výročí narození ruského režiséra Andreje Tarkovského
- Projekce filmů u příležitosti oslav narození významných českých osobností: Woody Vasulka (75. výročí), Pavel Barta (65. výročí), Eva Zaoralová (80. výročí)
- Projekce filmů u příležitosti úmrtí významných osobností: Josef Škvorecký (český spisovatel), Pierre Schoendoerffer (francouzský režisér), Claude Miller (francouzský režisér)

- Projekce filmů k výročí zahraničních režisérů: Pier Paolo Pasolini, Rainer Werner Fassbinder, Germaine Dulacová, Jacques Tati, Boris Barnet, Bob Fosse, Ridley Scott
- Robert Bresson – postav svůj film z bílé, z mlčení a z nehybnosti; cyklus filmů u příležitosti 110. výročí narození francouzského režiséra Roberta Bressona
- Setkání s polskou režisérkou Agnieszkou Hollandovou u příležitosti natáčení projektu *Hořící keř*; na večeru byly promítnuty filmy *Provinční herci* a *Hřích Boha*, studentský snímek z dob jejích studií na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze
- Slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny Andreje „Nikolaje“ Stankoviče za rok 2011
- Svět knihy ve filmu 2012 – Rumunská literatura ve filmu; přehlídka vybraných rumunských filmů
- Tmář a jeho rod - premiéra nového filmu režiséra Karla Vachka, zakoupeného NFA do distribuce filmových klubů a občanských sdružení v oblasti filmu
- Ve znamení vodnáře: Truffaut – Forman; cyklus filmů k 80. výročí narození francouzského režiséra François Truffauta (1932 – 1984) a českého režiséra Miloše Formana, někdejších přátel
- Víkendové projekce českých filmů s anglickými titulky

K 31. prosinci 2012 spravoval NFA klubotěku 290 českých a 16 zahraničních filmů. V průběhu roku se v síti filmových klubů v České republice uskutečnilo 310 představení, která navštívilo 8 225 diváků.

NFA poskytl filmy ze svých sbírek pro festivaly Finále Plzeň, MFF Karlovy Vary, MFF dětí a mládeže ve Zlíně a další.

NFA rovněž poskytl filmy pro studijní projekce Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, filozofických fakult Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy Univerzity v Brně a Palackého univerzity v Olomouci. Filmy pro studijní projekce byly poskytnuty rovněž pro Filmovou akademii Miroslava Ondříčka v Písku, Soukromou vyšší odbornou školu filmovou v Písku a Vyšší odbornou školu filmovou ve Zlíně.

VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR uvedl NFA české filmy v Buenos Aires, Montevideu a Washingtonu.

Ve spolupráci s Českými centry uvedl NFA české filmy v Berlíně, Bratislavě, Bruselu, Budapešti, Düsseldorfu, Haagu, Kolíně nad Rýnem, Londýně, Mnichově, Moskvě, New Yorku, Paříži, Sofii, Stockholmu a Varšavě.

NFA uvedl své filmy na festivalech v Badenu, Berlíně, Bonnu, Bostonu, Bratislavě, Bruselu, Bukurešti, Curychu, Drážďanech, Fribourgu, Györu, Haifě, Hamburku, Hirošimě, Chicagu, Kyjevě, Lausanne, Lipsku, New Yorku, Nice, Puchonu, Riu de Janeiru, Terstu, Trondheimu, Trömse a Vídni.

Ve spolupráci s členskými archivy a filmotékami FIAF uspořádal NFA projekce svých filmů v Barceloně, Bělehradě, Berkley, Bologni, Dublinu, Düsseldorfu, Frankfurtu nad Mohanem, Grenoblu, Helsinkách, Kodani, Los Angeles, Lublani, Madridu, Paříži, Pekingu, Skopje, Valencii a Vídni.

VI. 7. Spolupráce s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi

S Českou televizí spolupracoval NFA na cyklech Film pro pamětníky, Hledání ztraceného času, Osudové okamžiky, Úsměvy a poskytl materiály k řadě dalších pořadů. Podobné služby poskytoval i TV Nova, TV Prima, TV Barrandov a dalším televizním společností. Odborní pracovníci NFA vystoupili jako hosté v pořadech věnovaných kinematografii v televizních (ČT24, ČT1, TV Metropol, TV Nova) i rozhlasových stanicích (Český rozhlas 1 – Radiožurnál, zahraniční vysílání Českého rozhlasu, Rádio Impuls, Rádio Česko).

VI. 8. Účast NFA na výstavách

V roce 2012 NFA spolupracoval na následujících výstavách:

- *ČLOVĚK A STROJ. Strojová estetika v českém výtvarném umění 19. století.* Západočeská galerie v Plzni, 24.2.-6.5.2012
- *Pražská nádraží ne/využitá.* Galerie Jaroslava Fragnera, Praha, 7.3.-13.3.2012
- *Je Ferda nejlepší mravenec?* Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 30.3.-23.9.2012
- *Za ranních červánků.* Bolfánek u Chudenic, 21.4.-31.10.2012
- *Protektorát: odboj a kolaborace.* Národní muzeum v Praze (Národní památník na Vítkově), 4.5.-5.8.2012
- *Slet sokolských plakátů 1901-1948.* Moravská galerie v Brně (Dům umění města Brna), 30.5.-24.6.2012
- *Pražská panelová sídliště.* Staroměstská radnice v Praze (Sál architektů), 30.5.-30.9.2012

- *Jozef Murgaš – komunikácia včera a dnes*. Bratislava, Centrum vedecko-technických informácií, 6.6.-9.9.2012
- *Karel Nepraš*. Centrum současného umění DOX, Praha, 8.6.-1.10.2012
- *Jakub Obrovský*. Galerie výtvarného umění v Hodoníně, 13.6.-2.9.2012
- *Králové Šumavy*. Prachatické muzeum, 19.6.-3.9.2012
- *T.G. Masaryk v objektivu Brunera-Dvořáka*. Muzeum fotografie a moderních obrazových médií, Jindřichův Hradec, 23.6.-30.9.2012
- *Kouzelné hrací strojky*. Národní muzeum v Praze (České muzeum hudby), 29.6. 2012-28.1.2013
- *Jiří Brdečka – Limonádový Joe aneb Jdi na západ, mladý muži*. Galerie Slovákého muzea v Uherském Hradišti, 24.7.-16.9.2012
- *Sportsmeni v českých zemích*. Národní muzeum v Praze (Národní památník na Vítkově), 7.9.2012.-5.5.2013
- *Neúprosné světlo*. Leica Gallery, Praha, 14.9.-28.10.2012
- *RYTMY+POHYB+SVĚTLO. Impulsy futurismu v českém umění*. Západočeská galerie v Plzni, 18.10.2012-13.1.2013
- *Alberto Vojtěch Frič: Fotografie*. Umělecko průmyslové muzeum v Praze (Galerie Josefa Sudka), 18.10.2012-6.1.2013
- *1912. 100 let od otevření Obecního domu v Praze*. Obecní dům v Praze, 24.10.2012-31.1.2013
- *Jan Švankmajer. Možnosti dialogu/Mezi filmem a volnou tvorbou*. Galerie hlavního města Prahy (Dům U Kamenného zvonu), 26.10.2012-3.2.2013
- *Po stopách moderny. Keramika v období art deco na Moravě. Tvorba Huberta Kovaříka*. Moravská galerie v Brně, 30.11.2012 – 24.3.2013
- *Jan Zrzavý: Božská hra*. Galerie výtvarného umění v Ostravě, 12.12.2012 – 10.3.2013

NFA rovněž poskytl materiály pro stálé expozice následujících institucí: Galerie hlavního města Prahy (Veletržní palác), Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, město Bzenec, město Proseč, Muzeum Karla Zemana v Praze, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, Muzeum Stará Čistírna v Praze, Národní technické muzeum v Praze, Škoda Auto Muzeum v Mladé Boleslavi, Vlastivědné muzeum v Bakově nad Jizerou.

VII. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2012 plnila Knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování fondu, analytický popis periodik, zajišťování výpůjční činnosti, rešeršní, bibliografická

a informační činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu, správa informačního systému knihovny, správa Digitální knihovny NFA a kooperace s dalšími institucemi.

VII. 1 Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení a kontaktů. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových historiků a vědců. Řada publikací a scénářů byla získána darem díky vstřícnosti odborné veřejnosti, od zahraničních filmových korporací a českých filmových produkcí a dále nákupem prostřednictvím nákupní komise NFA. Do sbírky filmových scénářů se podařilo získat tyto tituly⁶:

Adina (libreto); *Antilopa* (LS); *Arizona* (LS); *Až na konec světa* (LS); *Casus belli* (LS); *Čapkovy povídky* (TS); *Čarodějka* (LS); *Čtyři lásky* (LS); *Čtyři slunce* (LS, TS); *Divadlo krásného dne* (LS); *Doba jedová* (LS); *Dobré úmysly* (LS); *Dobrodiní* (LS); *2084 Totalitní světovláda* (LS); *Filmfalstaffovo babí léto* (LS); *Golem* (LS); *Hranice v jednom městě* (LS); *Hra o Jakuba* (LS); *Chůze a běhy* (LS); *Intolerancia* (SY); *Jarmareční bouda* (TS); *Jedné noci v jednom městě* (LS); *Ken a Darja* (LS); *Klauni* (TS); *Klíč k určování trpaslíků* (LS); *Kmotr Vedral* (LS); *Král a jeho Žito* (LS); *Král nic nedělá* (DL); *Krátký příběh o nůši* (LS); *Labyrint* (TS); *Láska je láska* (TS); *Líbánky* (LS); *Listopad* (LS); *Lóve* (TS); *Maturita v listopadu* (SY); *Městské vodní lázně Vodomil* (LS); *Mezi zaslepenými blázny* (LS); *The Movie* (LS); *Můj vysvlečený deník* (TS); *Na sněhu pes* (LS); *Nachové plachty* (DM); *Národ sobě* (LS); *Návrat domů* (TS); *Nejlepší filmy našeho života* (TS); *Nemilovaná* (LS); *Občan V.H.* (DM); *Obsluhoval jsem anglického krále* (TS) a (SY); *Odcházení* (TS); *Okresní přebor* (TS); *Osum* (LS); *Paměť anděla* (SY); *Piktogramy* (TS); *Pod prahem* (DM); *Pokus českých Romů* (SY); *Polski film* (TS); *Posel* (TS); *Poslední z Aporveru* (TS); *Poupata* (final. verze TS); *Prager Mater Natione* (TS); *Praha mezi hvězdou* (SY); *Praha očima* (LS); *Probudím se včera* (TS); *Radhošť* (DM); *Rap.ortér* (LS); *Rodinné kroniky* (SY); *Rohy* (LS); *Rozkoš* (LS); *Ruth to vidí jinak* (LS); *Shapira* (LS); *Signál* (TS); *Spolu* (LS); *Stíny* (LS); *Suplent* (LS); *Svatyně slov* (LS); *Světloňoš* (SY); *Tady hlídám já* (TS); *Tekutost* (LS); *Tisíckrát Julie* (SY); *Trop hop* (LS); *Tři zlaté klíče* (SY); *Třetí pohlaví* (LS); *Týden v tichém domě* (TS); *Ulity* (LS); *V peřině* (DL);

⁶ DL = dialogová listina; DM = doplňující materiál; LS = literární scénář; SY = synopse; TS = technický scénář.

Velké putování Vlase a Brady (LS); Vero Eretico (LS); Vrásky z lásky (TS); Vzdálenost naděje (DM); Zbojník Ondráš (TS); Ženy proměny (SY).

V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) bylo přijato 3 819 exemplářů čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Na rok 2013 bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály. Knihovna NFA nemá právo povinného výtisku, děkuje tedy všem, kteří pomáhali v roce 2012 rozšiřovat její fondy.

VII. 2 Knihovní fond a sbírky

Přírůstky (počet knihovních jednotek) v roce 2012

Fond knih a periodik	1 804
Sbírka scénářů	304
Sbírka separátů	399
Sbírka CD ROM/DVD	58
Celkem	2 565

Celkový stav fondu (počet knihovních jednotek) k 31.12.2012

Knižní fond a vázaná periodika	74 429
Scénáře	9 981
Separáty	13 685
Mikrodokumenty	2 413
CD-ROM/DVD-ROM	326
CD/DVD-nosiče	494
Popisky-drobný tisk	17 922
Sbírka - zahraniční výstřižky	575
Sbírka - zahraniční festivaly	1 122
Celkem knihovních jednotek	120 947

VII. 3 Zpracování fondu

Statistika databází a přírůstek záznamů Knihovny NFA v roce 2012

Databáze knihovny NFA	2012	Celkový stav k 31.12.2012
Katalog	12 133	151 776
Autority	4 666	73 188
Holdingy	9 100	88 781
Heslář	29	1 845
MDT	47	1 556

Databáze KATALOG	2012	Celkový stav k 31.12.2012
Knižní fond	2 282	30 328
Souborné záznamy periodik	108	826
Svázané ročníky periodik	1 068	7 810
Jednotlivá čísla periodik	3 029	26 293
Sbírka scénářů	241	6 262
Sbírka separátů	357	13 732
Mikrodokumenty	0	105
CD-ROM a DVD	18	143
Články a statě	5030	66 242
Celkem	12 133	151 776

Databáze AUTORITY	2012	Celkový stav k 31.12.2012
Personálie	2 138	38 394
Filmy	1 896	24 205
Akce	245	4 802
Korporace	363	5 232
Geografická hesla	20	298
Formální deskriptory	4	251
Věcná témata	0	6
Celkem	4 666	73 188

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis⁷ dokumentů probíhaly v souladu s doporučenými knihovnickými standardy⁸. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTORITY, které jsou veřejně přístupné v on-line katalogu knihovny⁹, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence¹⁰ a denní evidence periodik pokračovala retrospektivní katalogizace¹¹ fondu knih a periodik (celkem zpracováno 67,2 % fondu).

⁷ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁸ <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/schv>

⁹ On-line katalog = veřejně dostupný on-line katalog - <http://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb prostřednictvím čtenářského konta, např. adresné zasílání informací, vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům.

¹⁰ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

¹¹ Opětne zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy v databázi nahrazují záznamy v lístkovém katalogu, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na obsah záznamů, vyhledávání a služby knihovny.

Analyticky byla zpracována tato periodika: Cinema č. 12/2011, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 11/2012; Cinepur č. 79, 80, 81, 82 a 83/2012; Disk 41/2012; Divadelní noviny č. 22/2011 + příloha, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 + příloha, č. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 a 21/2012; Film a doba č. 4/2011, č. 1-2/2012 a 3/2012; Film a video č. 12/2011, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2012; Filmový přehled č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2012; FilmStage č. 12/2011, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 léto, 9-10, 10-11/2012, Iluminace č. 4/2011, č. 1, 2, 3/2012; Labyrint Revue č. 29-30/2011; Paměť a dějiny č. 1/2009 a č. 1, 2/2012; Rozrazil č. 38, 39-40/2011, 41-42/2012; Svět filmu č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 11/2012; Synchron č. 6/2011, dvě přílohy a č. 1, 2, 3 (s přílohou), 4 a 5/2012; Xantypa č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12/2012; Živel č. 34/2011 a 35/2012.

V rámci retrospektivního analytického zpracování periodik proběhlo zpracování časopisu *Filmový přehled* - celé ročníky 1971 a 1972.

Z denního tisku vybrala výstřížková služba knihovny na 2 900 článků s filmovou tematikou, které zakomponovala do sbírky separátů, a vytvořila 465 nových separátů.

VII. 4 Výpůjční protokol a služby

Knihovna NFA zajistila provoz pro veřejnost 51 týdnů v roce (Út, Čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; Pá 9-12 hod.) – celkem bylo otevřeno 840 hodin. On-line katalog knihovny a Digitální knihovna NFA byly k dispozici veřejnosti nepřetržitě po celý rok, licencované informační zdroje registrovaným uživatelům prostřednictvím čtenářského konta. Přeprava požadovaných dokumentů z depozitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně.

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2012

Počet registrovaných čtenářů		993
Fyzické návštěvy		2 687
Virtuální návštěvy:	Celkem	39 911
	Návštěvnost webu knihovny	6 329
	Návštěvnost on-line katalogu knihovny	22 044
	Návštěvnost Digitální knihovny NFA	10 617
	Návštěvnost databází FIO	184
	Návštěvnost databází FIAF	220
	Návštěvnost databází EBSCO	456

	Návštěvnost databáze Anopress (září-listopad)	61
Výpůjčky celkem:	Celkem	7 192
	Výpůjčky absenční	1 067
	Výpůjčky presenční	6 125
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)		8
Zpřístupněné fulltexty		560
Zpřístupněné abstrakty		1 603
On-line informační služby		271
Návštěvnost – vzdálený přístup k databázím		4 563
Upomínky		96

VII. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: Film Index International (FII), American Film Institute Catalog (AFIC), The FIAF International FilmArchive Database Plus (FIAF), Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI) a databáze EBSCO. Pro období 25.9.-31.10.2012 byl zajištěn zkušební přístup do zahraničních databází LibraryPressDisplay a MasterFILE Premier. Dále se pracovníci knihovny podíleli na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu. Pro Filmovou ročenku 2011 sestavili bibliografii filmové literatury a adresář českých filmových periodik. Pro Iluminaci č.1/2012, č. 2/2012, č. 3/2012 a č. 4/2012 sestavili Výběr novinek z fondu knihovny NFA. Pro Filmový přehled č. 8/2012 sestavili soupis filmové literatury. Pro katalog Český animovaný film I 1920-1945 připravili bibliografii literatury. Pracovníci knihovny dále vybrali materiály pro tématické výstavy ve foyer kina Ponrepo k filmovým cyklům a výročím tvůrců. V knihovně proběhly informační lekce pro studenty prvního ročníku Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Katedry mediálních studií Univerzity Jana Amose Komenského v Praze a dvě souvislé odborné stáže studentky informačních studií a knihovnictví Univerzity Karlovy v Praze a doktoranda filmových studií Masarykovy univerzity v Brně.

VII. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Byla provedena kompletace ročníků periodik za rok 2011 a dalších titulů k vazbě. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu

z Konviktu do depozitáře na Hradištku a kontrola lokací. Probíhala průběžně správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu. V roce 2012 byla realizována revize sbírky CD/DVD, revize sbírky mikrodokumentů a I. etapa revize sbírky scénářů.

Většina fondu (cca 85%) je uložena v depozitáři v kompaktních regálech ve vhodných skladovacích podmínkách z hlediska vlhkosti, teploty a čistoty vzduchu. V roce 2012 bylo ke svázání¹² předáno 131 svazků. Externě pokračovaly práce na restaurování a opravě vazeb a papíru poškozených periodik a knih, restaurováno bylo 35 svazků.

VII. 7 Informační systém knihovny a jeho správa

V roce 2012 proběhl upgrade knihovnického systému ARL (verze 3.0.172.c) a upgrade on-line katalogu IPAC 3. Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny, zálohování dat knihovny a kontrola log souborů. Průběžně byly aktualizovány webové stránky knihovny, probíhala správa Digitální knihovny NFA včetně zasílání údajů do Registru digitalizace¹³ dle nové metodiky Národní knihovny.

VII. 8 Kooperace, programy a projekty¹⁴ knihovny a další činnost

Pro projekt Mezinárodní federace filmových archivů *Periodicals Indexing Project (P.I.P)*¹⁵ bylo zpracováno 59 bibliografických záznamů článků s věcným popisem z periodika *Illuminace* dle metodiky *P.I.P. Indexing Rules a Indexing Procedures in FIAFCat*. Knihovna NFA vypracovala projekt „*Paměť české kinematografie jako součást národní identity – dlouhodobé uchování neaudiovizuálních sbírek Národního filmového archivu v digitální podobě a jejich prezentace*“ a podala přihlášku o jeho podporu v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI). Podpora projektu však nebyla schválena. Knihovna NFA byla již třetím rokem zapojena jako člen konsorcia do dvou projektů programu INFOZ, jejichž předmětem bylo pokračování zpřístupnění licencovaných filmových a společenskovedních databází:¹⁶ VZ090006 – *Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace* a VZ09013 – *Internetové informační zdroje pro výzkum v oboru filmových*

¹² Knihovní vazba - vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

¹³ Národní registr digitalizovaných dokumentů viz <http://www.registrdigitalizace.cz/rdcz/>

¹⁴ Podrobnosti o projektech <http://www.nfa.cz/projekty-knihovny-nfa.html>

¹⁵ Podrobnosti o projektu viz <http://www.fiafnet.org/uk/projects/pip.cfm>

¹⁶ Podrobnosti o projektech rovněž na webových stránkách NFA <http://www.nfa.cz/licencovane-databaze.html>

studií (pokračující konsorciální licence). Finanční podpora pro přístup byla zajištěna do konce roku 2012. V rámci programu VISK8-A – České elektronické informační zdroje v roce 2012–2013 byla od září 2012 zpřístupněna v Knihovně NFA databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996 Anopress.cz¹⁷. Databáze bude ve studovně knihovny přístupná do konce srpna 2013. Zároveň byla v rámci téhož programu podána žádost o následné prodloužení přístupu až do srpna roku 2014.

V Praze dne 27. února 2013

PhDr. Michal Bregant, v.r.
Generální ředitel Národního filmového archivu

¹⁷ Podrobnosti o databázi <http://www.anopress.cz>